

Sygn. akt IV U 863/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2018 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania I. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 25 października 2017 r. Nr (...)

w sprawie I. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wypłatę wyrównania renty

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 863/17 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 25 października 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.133 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił I. P. prawa do wyrównania świadczenia za okres od 1 lutego 2004r. do 30 czerwca 2013r. wskazując, że zgodnie z powyższym uregulowaniem wyrównanie świadczeń niewypłaconych lub zaniżonych na skutek błędu organu rentowego następuje maksymalnie za trzy lata wstecz. Tak też po stwierdzeniu, że wcześniejsze obliczenie renty ubezpieczonej – z 20 lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia - spowodowane było błędem organu rentowego, w dniu 28 września 2016r. organ rentowy wydał decyzję o przeliczeniu świadczenia oraz o wypłaceniu ubezpieczonej wyrównania za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym zgłosiła wniosek o przeliczenie świadczenia. Wyrównanie za okres od 1 lipca 2013r. do 30 września 2016r. łącznie z odsetkami wypłacono wraz ze świadczeniem za październik 2016r.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła I. P. wnosząc o jej zmianę i przyznanie jej prawa do wypłaty wyrównania świadczenia za okres od 1 lutego 2004r do 30 czerwca 2013r. W uzasadnieniu stanowiska wskazała, że lipcu 2016r. przy okazji wizyty w ZUS O/S. w sprawie kapitału początkowego dowiedziała się, że może złożyć wniosek o przeliczenie renty, co też zrobiła. W odpowiedzi otrzymała decyzję z 18 sierpnia 2016r., z której wynikało, że jej świadczenie będzie wyższe o 609 złotych netto miesięcznie oraz że otrzyma wyrównanie świadczenia za 3 miesiące ,tj. lipiec, sierpień i wrzesień, czyli poczynając od daty złożenia wniosku o przeliczenie. W odpowiedzi na jej kolejny wniosek dotyczący wypłaty podwyższonego świadczenia jedynie za 3 miesiące, otrzymała nową decyzję ZUS z 28 września

2016r., w której organ rentowy przyznał jej wyrównanie świadczenia za okres 36 miesięcy ,tj. od 1 lipca 2013r. do 30 września 2016r. Jednakże nadal nurtowało ją pytanie dlaczego wyrównanie obejmuje jedynie 3 lata, skoro błąd w naliczeniu pierwszego świadczenia w lutym 2004r. popełnił pracownik ZUS. W tej sprawie otrzymała pismo od dyrektora Oddziału ZUS w S. wraz z przeprosinami. Takie załatwienie sprawy jej jednak nie satysfakcjonuje i jej dla niej krzywdzące. Dlatego w październiku 2017r. wystąpiła do organu rentowego o wypłatę wyrównania, ale otrzymała odmowę, w której organ rentowy powołuje się na przepisy ustawy (odwołanie k.1-2 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na argumentację i podstawę prawną wskazaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.3-4 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 27 października 2003r. ubezpieczona I. P. wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy, w którym wniosła o wyliczenie podstawy wymiaru świadczenia wg najkorzystniejszego wariantu (wniosek o rentę k.1 akt rentowych). Po rozpoznaniu powyższego wniosku, decyzją z 17 lutego 2004r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej od 7 listopada 2003r. ,tj. od zaprzestania pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia organ rentowy przyjął wynagrodzenie uzyskiwane przez ubezpieczoną z 10 kolejnych lat kalendarzowych ,tj. z lat 1983-1992. Obliczony w oparciu o powyższe wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty wyniósł 31,75% (obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru renty i decyzja o przyznaniu renty z 17 lutego 2004r. k.45-46 akt rentowych).

W dniu 24 lutego 2004r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonej o ponowne obliczenie wysokości renty od podstawy wymiaru ustalonej z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłosiła wniosek o ponowne przeliczenie. Do wniosku ubezpieczona załączyła trzy zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu uzyskiwanym w okresie zatrudnienia w (...) Spółdzielni Pracy (...) w S. w latach 1990-2000 oraz wykaz zasiłków chorobowych (wniosek o przeliczenie renty z 24 lutego 2004r. wraz z załącznikami k.47-51 akt rentowych). Organ rentowy rozpoznał powyższy wniosek wydając w dniu 24 marca 2004r. decyzję o przeliczeniu renty od 1 lutego 2004r. ,tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o przeliczenie, przy czym do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia organ rentowy przyjął wynagrodzenie ubezpieczonej z 20 lat kalendarzowych wybranych z okresu ubezpieczenia na przestrzeni lat od 1978r. do 2001r. Obliczony w oparciu o powyższe wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty wyniósł 163,66% (obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru renty i decyzja o przeliczeniu renty z 24 marca 2004r. k.55-56 akt rentowych). Od powyższej decyzji ubezpieczona nie wniosła odwołania. Rentę obliczoną w oparciu o wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony z 20 lat kalendarzowych wybranych z okresu ubezpieczenia od 1978r. do 2001r. ubezpieczona pobierała do czerwca 2016r., przy czym w związku z późniejszym zaliczeniem do wynagrodzenia ubezpieczonej za lata 1999 i 2000 udziału ubezpieczonej w nadwyżce bilansowej Spółdzielni Pracy (...) (vide: wyrok SO w Siedlcach z 5 kwietnia 2007r. w sprawie IV Pa 9/07 k.97 akt rentowych) wskaźnik ten od 1 maja 2007r. wzrósł ze 163,66% do 166,71% (wyrok SO w Siedlcach z 5 kwietnia 2007r. w sprawie IV Pa 9/07 k.97 akt rentowych oraz decyzja organu rentowego z 27 czerwca 2007r. o przeliczeniu renty wraz z nowym obliczeniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z lat 1978-2001 k.123-127 akt rentowych).

Następnie w dniu 20 lipca 2016r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonej o ponowne ustalenie podstawy wymiaru renty od zarobków z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłosiła wniosek o przyznanie świadczenia ,tj. z lat od 1990r. do 1999r. (wniosek o przeliczenie renty z 20 lipca 2016r. k.162-163 akt rentowych). Organ rentowy rozpoznał powyższy wniosek wydając w dniu 18 sierpnia 2016r. decyzję o przeliczeniu renty ubezpieczonej od 1 lipca 2016r. ,tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o przeliczenie, przy czym do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia organ rentowy przyjął – zgodnie z wnioskiem ubezpieczonej - jej wynagrodzenie z 10 najkorzystniejszych lat ,tj. z lat 1990-1999 wybranych z 20 lat poprzedzających wniosek o rentę (lata 1983-2002). Obliczony w oparciu o powyższe wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty wyniósł 296,23%, przy czym z mocy ustawowego ograniczenia podlegał on zmniejszeniu do

250% (obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru renty i decyzja o przeliczeniu renty z 18 sierpnia 2016r. k.167-168 akt rentowych).

Po otrzymaniu powyższej decyzji, na mocy której wzrosła istotnie wysokość renty ubezpieczonej (do kwoty 2 998,78 złotych brutto – 2 467,89 złotych netto miesięcznie), w dniu 9 września 2016r. ubezpieczona wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o wyjaśnienie dlaczego organ rentowy dysponując od początku dokumentacją pozwalającą na ustalenie podstawy wymiaru jej renty wg najkorzystniejszego wariantu ,tj. przy przyjęciu wynagrodzenia z lat 1990-1999 uczynił to dopiero na jej wniosek z lipca 2016r., skutkiem czego przez 12 lat pobierała znacznie zaniżone świadczenie. Nadto wniosła o wypłatę wyrównania świadczenia od chwili jego przyznania (wniosek ubezpieczonej z 9 września 2016r. k.172-173 akt rentowych). W następstwie powyższego, w dniu 28 września 2016r. organ rentowy wydał decyzję, w której dokonał przeliczenia renty ubezpieczonej wg w/w najkorzystniejszego wariantu od 1 lipca 2013r. ,tj. za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym ubezpieczona zgłosiła wniosek (z 20 lipca 2016r.) o przeliczenie renty i wypłacił ubezpieczonej wyrównanie za okres od 1 lipca 2013r. do 30 czerwca 2016r. wraz z odsetkami (decyzja z 28 września 2016r. k.177-178 akt rentowych).

W dniu 10 października 2017r. wpłynęło do organu rentowego pismo ubezpieczonej skierowane do Zastępcy Dyrektora (...) Oddział w S., w którym zakwestionowała wypłatę wyrównania jedynie za 3 lata (pismo ubezpieczonej z 4 października 2017r. z datą wpływu do ZUS w dniu 10 października 2017r. k.12 akt organu rentowego – tom za wydrukiem danych o świadczeniu). Organ rentowy potraktował to pismo jako wniosek o wypłatę wyrównania za okres od 1 lutego 2004r. do 30 czerwca 2016r. i zaskarżoną decyzją z 25 października 2017r. odmówił I. P. prawa do wyrównania świadczenia za okres od 1 lutego 2004r. do 30 czerwca 2013r. wskazując, że zgodnie z art.133 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyrównanie świadczeń niewypłaconych lub zaniżonych na skutek błędu organu rentowego następuje maksymalnie za trzy lata wstecz (zaskarżona decyzja z 25 października 2017r. k.11.akt organu rentowego – tom za wydrukiem danych o świadczeniu).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej I. P. podlegało oddaleniu.

Przedstawione przez Sąd ustalenia, oparte o analizę akt rentowych ubezpieczonej, prowadzą do wniosku, że organ rentowy przeliczając decyzją z 24 marca 2004r. rentę ubezpieczonej dopuścił się błędu, który polegał na ustaleniu podstawy wymiaru świadczenia przy przyjęciu wynagrodzenia ubezpieczonej z 20 lat kalendarzowych wybranych z okresu ubezpieczenia na przestrzeni lat od 1978r. do 2001r, co doprowadziło do zaniżenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru renty. Wyliczony przez organ rentowy wskaźnik wyniósł bowiem 163,66% (wyliczenie wskaźnika i decyzja o przeliczeniu renty z 24 marca 2004r. k.55-56 akt rentowych) i okazał się niższy od wskaźnika wysokości podstawy wymiaru renty obliczonego przy przyjęciu wynagrodzenia ubezpieczonej z 10 najkorzystniejszych lat ,tj. z lat 1990-1999 wybranych z 20 lat poprzedzających wniosek o rentę (lata 1983-2002), który wynosi 296,23% (po ograniczeniu z mocy ustawy wynosi 250%). Tego ostatniego obliczenia organ rentowy dokonał dopiero w decyzji z 18 sierpnia 2016r., po tym jak ubezpieczona w dniu 20 lipca 2016r. wystąpiła z wnioskiem o ponowne ustalenie podstawy wymiaru renty od zarobków z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłosiła wniosek o przyznanie świadczenia ,tj. z lat od 1990r. do 1999r. (wniosek o przeliczenie renty z 20 lipca 2016r. k.162-163 akt rentowych i decyzja o przeliczeniu renty z 18 sierpnia 2016r. k.168 akt rentowych). Nie ulega jednak wątpliwości, iż przeliczenia takiego organ rentowy mógł i powinien dokonać już w decyzji z 24 marca 2004r., która wydana została na wniosek ubezpieczonej z 24 lutego 2004r., a w którym to wniosku ubezpieczona wniosła o obliczenie wysokości renty od podstawy wymiaru ustalonej z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłosiła wniosek o ponowne przeliczenie i załączyła do niego 3 zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu uzyskiwanym w okresie zatrudnienia w (...) Spółdzielni Pracy (...) w S. w latach 1990-2000 (vide: wniosek o przeliczenie renty z 24 lutego 2004r. wraz z załącznikami k.47-51 akt rentowych). Brak takiego przeliczenia w 2004r. świadczy o nieprawidłowym działaniu organu rentowego, które zakwalifikować należy jako błąd tego organu. Błąd ten

skutkował zaniżeniem wysokości świadczenia rentowego ubezpieczonej dlatego jej roszczenie o wypłatę wyrównania renty co do zasady jest słuszne. Podkreślić jednak należy, że przepis art.133 ust.1 pkt 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.), który ma charakter bezwzględnie obowiązujący, wprowadza ograniczenie okresu, za który możliwa jest wypłata wyrównania świadczenia stanowiąc, że w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa od świadczenia lub jego wysokości przyznane lub podwyższone (tu: podwyższone) świadczenie wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do jego podwyższenia, jednak nie wcześniej niż za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy (ponowne ustalenie wysokości świadczenia), jeżeli przyznanie niższych świadczeń było następstwem błędu organu rentowego. Jak już wskazano, organ rentowy powinien był przeliczyć świadczenie ubezpieczonej wg najkorzystniejszego dla niej wariantu już w 2004r. Na skutek błędu tego nie uczynił, co uprawnia ubezpieczoną do żądania wypłaty wyrównania, ale nie dalej jak za 3 lata wstecz licząc od miesiąca poprzedzającego miesiąc lipiec 2016r., w którym ubezpieczona wystąpiła z wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości renty (wniosek z 20 lipca 2016r. k.162-163 akt rentowych). Wyrównanie należne ubezpieczonej obejmuje zatem 3 lata wstecz licząc od czerwca 2016r., a zatem okres od 1 lipca 2013r. do 30 czerwca 2016r. Jak wynika z ustaleń Sądu, decyzją z 28 września 2016r. organ rentowy przyznał i wypłacił ubezpieczonej podwyższone świadczenie (wyrównanie) za wskazany okres ,tj. od 1 lipca 2013r. do 30 czerwca 2016r. (vide: decyzja z 28 września 2016r. k.177-178 akt rentowych). W tych okolicznościach roszczenie ubezpieczonej o wypłatę wyrównania za okres od 1 lutego 2004r. do 30 czerwca 2013r. nie mogło być uwzględnione, gdyż wykracza poza okres, za który zgodnie z ustawą organ rentowy zobowiązany jest do wypłaty wyrównania.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 kpc oddalił odwołanie ubezpieczonej od decyzji 25 października 2017r. odmawiającej prawa do wyrównania świadczenia za okres od 1 lutego 2004r. do 30 czerwca 2013r.